

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-168/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim
Sídlo	Vítězslava Nováka 934, 539 73 Skuteč
E-mail právnické osoby	zus@zus-skutec.cz
IČ	68210582
Identifikátor	600090761
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jan Papež, dipl. um.
Zřizovatel	město Skuteč
Místo inspekční činnosti	Vítězslava Nováka 934, 539 73 Skuteč
Termín inspekční činnosti	14. 3. 2016 až 16. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) se nachází v lokalitě se značným množstvím škol stejného typu, v okruhu 20 km jich je dalších osm. Přesto se škole daří stále 100% naplňovat kapacitu školy. K 30. 9. 2015 vykazovala 400 žáků, z toho 271 v oboru hudebním, 89 ve výtvarném a 40 v tanečním. Vzdělávání jsou v přípravném studiu I. a základním studiu I. a II. stupně. Škola vedle kmenového sídla Vítězslava Nováka 934, Skuteč poskytuje vzdělávání také na odloučených pracovištích v Proseči 260 a v Perálci 71.

Základní umělecké vzdělávání je v přípravném studiu a v 1. až 4. ročnících I. i II. stupně realizováno podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim, v ostatních ročnících probíhá podle dosud platných učebních dokumentů pro základní umělecké školy.

Škola o své činnosti i způsobu přijímání žáků k uměleckému vzdělávání informuje zejména na průběžně aktualizovaných internetových stránkách www.zus-skutec.cz, nástěnkách v areálu ZUŠ a prostřednictvím místního tisku.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim (dále ŠVP) zohledňuje možnosti a konkrétní podmínky školy. Poskytuje informace o její koncepci a výchovně-vzdělávacích strategiích zaměřených na utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáka definovaných v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání.

Ředitel školy vykonává funkci pátým rokem. Přestože pro výkon této činnosti splňuje zákonné požadavky, rozšiřuje si od letošního školního roku kvalifikační předpoklady studiem školského managementu na vysoké škole. Získané poznatky postupně začíná využívat k uplatňování efektivnějších řídicích postupů směřujících ke zkvalitnění vzdělávání žáků a podmínek s ním spjatých. Škola má účelně nastavena pravidla k organizování činnosti. Část kompetencí ředitel účinně delegoval na svoji zástupkyni. Vedení školy spolupracuje s předsedy předmětových komisí, jejichž působení má charakter zejména metodického vedení. Rovněž sleduje a hodnotí výsledky vzdělávání žáků i počínání pedagogů prostřednictvím zejména kulturních vystoupení, koncertů, výstav atd., občas i hospitační činnosti přímo ve výuce. Pravidelně se konají jednání pedagogické rady, při kterých jsou řešeny organizační a částečně i pedagogické záležitosti. Ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok jsou kromě výčtu různých údajů zveřejněny dlouhodobé vývojové trendy ovlivňující působení školy a také stručné hodnocení. Přesto koncepční rozvoj není plně podporován, neboť zatím nedochází k evaluaci veškerých oblastí nastavených ve ŠVP se spolupodílením se všech zúčastněných.

Dokumentace školy je vedena přehledně, v některých dokumentech byly zjištěny nedostatky (např. ve školní matrice chybějící údaj o zdravotní způsobilosti žáků, nejasnosti u některých skupinových vzdělávacích předmětů v ŠVP, nepřesné názvy vyučovaných předmětů v katalogovém listu žáka), k jejichž odstranění ředitel přijal účinná opatření v průběhu inspekční činnosti.

Vzdělávací proces zajišťuje 20 pedagogických pracovníků s celkovými pracovními úvazky 14,02. V kolektivu jsou jak vyučující s dlouhodobými zkušenostmi, tak i s kratší pedagogickou praxí. Většina z nich ve škole pracuje na zkrácený úvazek, pouze šest na plný. Plně kvalifikovaných je 17 vyučujících, dvěma byla odbornost uznána na základě

prokázané aktivní umělecké činnosti. Jednomu pedagogovi, který v ZUŠ působí od září letošního školního roku, odborná kvalifikace chybí, ale na vzdělávací proces to negativní vliv nemělo. Ředitel si je ne zcela příznivé skutečnosti vědom, zatím se mu prokazatelně nepodařilo zajistit danou pedagogickou činnost odborně způsobilým zaměstnancem. V této oblasti vedení školy usiluje již delší dobu o stabilního pedagoga. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří škola vhodné podmínky, ne všichni je však dostatečně využívají. Pouze část pedagogů se pravidelně účastnila oborově zaměřených seminářů, někdy i s náplní orientovanou na využití moderních pedagogických přístupů. Pozitivním zjištěním bylo aktivnější využívání vzdělávacích akcí v letošním školním roce.

ZUŠ sídlí v jednom samostatném bloku budovy, ve které se nachází také Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči. Výzdoba vnitřních prostor pracemi žáků výtvarného oboru přispívá k vytvoření uměleckého dojmu z prostředí. V objektu se nachází kromě 11 učeben hudebního oboru koncertní sál, který slouží zároveň jako zkušebna orchestrů a pěveckých sborů, také v něm probíhá výuka tanečního oboru, dvě třídy má k dispozici výtvarný obor. Přesto dva poslední jmenované obory nemají pro svoji činnost zcela optimální prostorové podmínky. Vedení školy má v této oblasti představu jak situaci vyřešit. Vzdělávání na odloučeném pracovišti v Proseči se uskutečňuje v pronajatých prostorách tamní základní školy. Počet učeben, které zde ZUŠ využívá, je dostačující a vyhovuje potřebám pro řádnou výuku všech tří uměleckých oborů. V Základní škole a mateřské škole Perálec probíhá výuka výtvarného oboru v běžné kmenové třídě, kde podmínky pro umělecké vzdělávání nejsou zcela příznivé. Žáci však o tuto výuku mají zájem a možnost dojíždění na některé ze dvou zbývajících pracovišť je z důvodu dopravní obslužnosti značně omezená.

Škola podle potřeby a finančních možností průběžně udržuje a rozšiřuje fond hudebních nástrojů, obnovovány jsou rovněž didaktické potřeby a pomůcky. Pozornost věnuje i zvelebování celkového zázemí uměleckého vzdělávání. V uplynulém období např. proběhla v hlavním sídle rekonstrukce sociálního zařízení pro žáky i pedagogy a modernizace učebny hudební nauky. Přestože byla pořízena část nového interiérového vybavení, tak stále je v některých prostorách znatelná jeho zastaralost, ve výtvarném oboru pracovní stoly a židle svou výškou nerespektují antropometrické potřeby žáků. I přes dílčí nedostatky prostorové i materiální podmínky umožňují naplňování vzdělávacích programů ve všech vyučovaných uměleckých oborech.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání při všech činnostech, které pořádá. Žáci byli prokazatelným způsobem seznámeni se školním řádem, v němž jsou uvedeny podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Škola danou náplní základního uměleckého vzdělávání i svojí další činností podporuje zdravý psychický i fyzický vývoj žáků.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků je po stránce organizační bezproblémově zajištěno, umožňuje realizaci individuální, skupinové i kolektivní formy výuky. Předmětová skladba zhlédnutého vzdělávání a jeho časová dotace odpovídala platným učebním dokumentům.

V hudebním oboru se škola snaží většinu žáků začlenit do různých instrumentálních seskupení nebo sborového zpěvu. Napomáhá tak k intenzivnějšímu formování kompetencí nejen k umělecké komunikaci, ale i osobnostně sociálních, neboť se tím rozvíjí utváření odpovědnosti za týmovou práci, domácí přípravu i konečný společný výkon. Vlastní

vzdělávání probíhalo v přiměřeně přátelské a vstřícné atmosféře, ve které se odrážela důvěra i úcta žáka k učiteli. Výuka byla převážně správně metodicky vedena a směřovala k naplnění stanoveného cíle, který většinou korespondoval s mírou talentu žáka a jeho individuálními schopnostmi. Přestože učitelé zařadili především obvyklé způsoby práce, byli žáci nenásilně motivováni k učení se a k řešení problémů. Mnohdy tomu napomohl vhodný výběr repertoáru, v některých případech i na přání žáků. Procvičováním technicky náročnějších úseků docházelo k aktivizaci žákova soustředění k fixaci rytmického cítění, intonace, prstokladů, dechových činností apod. Pouze v jedné vyučovací hodině byly pedagogické postupy méně účinné, např. žák začal hrát bez udání přesného tempa, rytmické a tónové chyby mnohdy nebyly opraveny. Téměř vždy učitelé pro snadnější pochopení a zvládnutí daného problému napomáhali žákům vlastní názornou ukázkou nebo společnou hrou. Při nácviu nové skladby byl zaznamenán také poutavý výklad v širším uměleckém kontextu, který vedl k hlubšímu hudebnímu pochopení. V kolektivní výuce hudební nauky docházelo ke střídání činností, což udrželo zájem a aktivitu žáků po celou dobu. Přesto zvolená organizace a uplatněné pedagogické postupy nepřispívaly k upevnění probíraného učiva, což se v dílčích situacích projevilo v individuální instrumentální výuce. Během veškerých vyučovacích lekcí docházelo k hodnocení výkonu zpravidla s dostatečným zdůvodněním, žáci byli často motivačně chváleni. V menší míře bylo využíváno sebehodnocení, na kterém by si sám žák uvědomil například chyby nebo se zamyslel nad intenzitou své domácí přípravy.

Vzdělávání ve výtvarném oboru probíhalo kolektivní formou a v příznivé atmosféře. Výuka byla námětově připravena, zohledňovala věkové složení a individuální schopnosti s ohledem na již zvládnuté dovednosti žáků. Ti byli k tvůrčí činnosti vhodně motivováni tematicky zaměřeným rozhovorem a názorným příkladem učitelky, starší měli k dispozici obrazový materiál. Všem žákům byl poskytnut dostatečný časový prostor pro promyšlení navržených způsobů ztvárnění. Vlivem zaujetí se na práci patřičně soustředili, odvážně a aktivně pracovali s kreslířskými a malířskými nástroji, prokázali odpovídající úroveň jemné motoriky. Učitelka průběžně vhodně uplatňovala individuální přístup. Posilovala snahu jednotlivců o dosažení co nejlepšího pracovního výsledku s respektováním jejich osobního uměleckého projevu. Přirozeným způsobem docházelo k rozšiřování odborného pojmosloví žáků. V průběhu vzdělávání nechybělo zařazení relaxační přestávky. Při dokončení dílčích prací proběhla u části dětí sebereflexe, vzájemné hodnocení s diskuzí pouze ojedinele.

Vzdělávání v tanečním oboru žákům vytváří příležitosti k získání základů klasického, lidového a současného tance. Sledovaná výuka vedla vhodným způsobem k rozvoji pohybových dovedností, tanečnímu cítění a praktické aplikaci odborné terminologie. Znatelné bylo vytváření vztahu mezi myšlením, emocemi a pohybem. Z pohybových projevů bylo patrné postupné upevňování správného držení těla, prohlubování pohybové kultivované koordinace a rovnováhy. Žáci přiměřeně reagovali na rytmické rozdíly skladeb, uměli pohybem a výrazem vyjádřit charakter hudby, přičemž se bezpečně orientovali v prostoru. Kromě toho bylo podporováno kolektivní cítění a týmová práce. Starší žáci měli možnost podílet se na choreografii skladby. Zvolená organizace i tempo výuky korespondovaly s náročností učiva bez přetěžování žáků. Efektivně se střídaly dynamické a relaxační části. Značný vliv na vyvinutí vyššího vzdělávacího úsilí a následně i na sebevědomí žáků mělo průběžné poskytování zpětné vazby o úspěšnosti výkonu. Po celou dobu vzdělávání byla zaznamenána pozitivní pracovní atmosféra, ke které přispěl i příznivě zaujatý a trpělivý přístup vyučujících.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Projevy žáků ve všech formách vzdělávání svědčily o postupném osvojování požadovaných klíčových kompetencí, tedy k umělecké komunikaci, osobnostně sociální i kulturní. Škola se individuálními i kolektivními výsledky vzdělávání zabývá. Jejich kvalitu zjišťuje vlastními evaluačními nástroji, jako jsou např. hodnocení znalostí a dovedností při výuce, třídních koncertech a postupových ročníkových zkouškách. Škola také při svém hodnocení využívá výsledků žáků v soutěžích a přehlídkách ZUŠ, ve kterých se umísťují na předních místech nejen v okresních kolech, ale i na vyšší úrovni (v minulém školním roce např. žáci sólového zpěvu v ústředním kole). Sledovány jsou rovněž výsledky přijímacího řízení zejména na pedagogické a umělecké školy.

Kromě výše uvedených aktivit poskytuje škole zpětnou vazbu také prezentace žáků na veřejnosti při koncertech, různých hudebních a tanečních vystoupeních nebo výstavách výtvarných prací. Účast žáků na těchto akcích napomáhá k uplatnění dosažených dovedností a posilování sounáležitosti. Kromě toho se ZUŠ významně podílí na kulturním a společenském životě města Skuteč. Velmi přínosná pro školu je v tomto směru spolupráce se zřizovatelem, místními kulturními institucemi, mateřskými a základními školami a se Sdružením rodičů a přátel dětí školy při ZUŠ Vítězslava Nováka ve Skutči, které se podílí organizačně i finančně na realizaci různých kulturních akcí během školního roku (např. Skutečský slavík). Žáci také účinkují v Proseči a zejména v období adventu i v okolních obcích. Častá prezentace školy na veřejnosti, někdy i v mezioborové spolupráci, velmi pozitivně ovlivňuje zájem nových adeptů o získání základů uměleckého vzdělání v některém z vyučovaných oborů.

S počínáním žáků jsou zákonní zástupci průběžně seznamováni prostřednictvím žákovských knížek, osobním kontaktem s vyučujícími a v neposlední řadě při účasti na veřejné prezentaci svého dítěte.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *příznivé sociokulturní prostředí pro rozvoj žáků po stránce umělecké, kulturní i osobnostní,*
- *aktivní zapojení do kulturního života ve městě napomáhající ke zpestření vzdělávací nabídky.*

Slabé stránky

- *ne zcela příznivé prostorové podmínky pro výuku tanečního a výtvarného oboru v hlavním sídle školy.*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *doplnění údaje o zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání ve školní matrice.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *věnovat zvýšenou pozornost upevňování poznatků z hudební teorie a jejich propojování s praxí ve všech vyučovaných předmětech,*
- *zapojovat do dalšího vzdělávání všechny pedagogy a vést je k podílení se na systematické evaluaci školy pro získání objektivních informací z veškerých oblastí souvisejících s činností školy,*

- zaměřit se na kvalitu vedení požadované dokumentace,
- nadále postupně zkvalitňovat manažerské postupy ředitele na základě studií získaných a prohloubených dovedností,
- podle finančních možností obnovit vnitřní vybavení školy.

Hodnocení vývoje

- ve sledovaném období došlo k částečné obměně pedagogického sboru,
- zaznamenán byl dílčí kvalitativní posun v materiálně technickém zabezpečení vzdělávání,
- pokračuje zapojení školy do rozmanitých veřejných akcí posilujících její dobré jméno.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim ze dne 29. 9. 2009
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 21 143/2011-25, ze dne 16. 8. 2011
3. Jmenování ředitele školy s účinností od 20. 6. 2011 do 20. 6. 2012
4. Jmenování ředitele školy s účinností od 20. 6. 2012
5. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 ke dni 30. 9. 2015
6. Školní matrika žáků (příhlášky k základnímu uměleckému vzdělávání, katalogové listy žáků všech oborů, protokoly o komisionálních zkouškách) - školní rok 2015/2016
7. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim s platností od 1. 9. 2012
8. Třídni knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2015/2016 (nahodilý výběr)
9. Třídni knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2015/2016 (nahodilý výběr)
10. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2015/2016
11. Školní řád Základní umělecké školy Vítězslava Nováka, Skuteč, okres Chrudim s účinností od 1. 10. 2015
12. Roční plán práce – školní rok 2015/2016
13. Výroční zpráva za školní roky 2014/2015
14. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2015/2016
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2015/2016
16. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
17. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Tat'ána Novotná, odborník - umělecké vzdělávání

Tat'ána Novotná v. r.

V Pardubicích 8. 4. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jan Papež, dipl. um., ředitel školy

Jan Papež v. r.

Ve Skutči 11. 4. 2016